

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice
to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 16

CLEVELAND, OHIO, MONDAY FEBRUARY 9th 1920

LETO XXIII. — VOL. XXIII.

Preds. Wilson in mirovna pogodba

Washington, 8. febr. Predsednik Wilson je deloma, toda le nekoliko spremenil svoje naziranje glede mirovne pogodbe. Odboril je načrt senatorja Hitchcocka, da se mirovna sprejme z nekaterimi popravki in dodatki, toda v celoti mora ostati mirovna pogodba taka, kakor je bila narejena v Parizu. To je nemajmo Wilsonovo stališče. Vendar da je Wilson nekoliko privolil v spremembe je dobro znamenje, da bo mirovna pogodba ponovno pršla pred senat in se bo o njej obravnavalo. V ponedeljek, 9. febr. bodo v senatu začeli debatirati o mirovni pogodbi. Kolikor je dosedaj znanega, ima predsednik Wilson 41 gotovih glasov v senatu izmed 96, da se sprejme mirovna pogodba. Za odobritev mirovne pogodbe je potrebna večina 65 glasov. Toda ker je med demokrati in republikanskimi voditelji prišlo do nekakega sporazuma, se skoro gotovo pričakuje, da bo precej republikancev glasovalo za mirovno pogodbo, in se pričakuje spravi skupaj potrebnih 65 glasov. Glavna zapreka, da se mirovna pogodba sedaj ne potrdi je: Republikanci želijo, da bi bila mirovna pogodba tako narejena, da bi imel samo kongres pravico preklicati celotno pogodbo ali pa en del pogodbe, čemur se pa predsednik Wilson upira, rekoč, da mu daje ustava pravico do vetiranja, katero pravico mu hočejo republikanci vzeti. Predsednik Wilson stališče, da on, kot izvrševalni činitelj republike skupno s kongresom imajo pravico uravnavati, določevati, potrjevati in preklicavati pogodbe.

— V petek popoldne ob 4. je umrla v Euclid, O. rojkinja Franciška Hiti, v starosti 35 let. Umrla je za pljučnico. Doma je bila iz Slivnice, cerkniška fara. V Ameriki je bivala 10 let. V domovini zapuščila stariše, tukaj pa eno sestro ter žalujočega soproga ter 4 male otroke. Bila je članica dr. sv. Jožefa. Naj ji sveti večna luč!

— 152 rojakov je dosedaj vpisanih v večerno šolo za državljanstvo. Poleg tega je med učenci nekaj Nemcev, bratov Hrvatov, Slovkov, en Šved, en Rumunec, dva Litvinci, in en Poljak. Šola se vrši redno vsak ponedeljek, sredo in petek točno ob 7. uri zvečer. Gledalo se bo, da se učenci ne nauče samo enostavno odgovarjati na razna vprašanja, ki so potrebna za pridobitev državljanstva, ampak priliko imajo naučiti se dober kos ameriške zgodovine, zemljepisja ter nekaj angleščine. Vsak večer pride na vrsto do 30 novih angleških besed. Pouk bo obširen in temeljit in se vrši po predpisu šolskega odbora. Rokaji se prav pridno udeležujejo. Ta teden pride v šolo superintendent clevelandskih šol. Objednem se bo šola mogla razdeliti v dva razreda, ker je enemu učitelju nemogoče paziti na uspeh in napredek toliko učencev. Kdor se hoče kaj koristnega naučiti, naj sedaj pride v šolo. Vsakdo je dobrodošel, in nikdar mu ne bo žal, kar se je pametnega in koristnega naučil.

Spor med zavezniški radi Nemcev

Pariz, 8. febr. Iskreno prijateljstvo med Francozi in Angleži se je precej ohladilo. Vzrok temu je, ker je angleška vlada hipoma spreminila svoje mnenje glede onih Nemcev, katere bi morala nemška vlada izročiti zavezniškim v sodbo. Cesar Francozi ne morejo razumeti je, ker je angleška vlada na mirovni konferenci najbolj silila, da se izroči glavni nemški krivci zavezniškom v sodbo, toda sedaj je angleška vlada mahoma spremenila svoje stališče in kaže znamenja, da bo milostno postopala z Nemci. Francozi zahtevajo, da se izroči zavezniškom vsi Nemci, označeni na listi, katera li sta je bila izročena nemški vladi. Toda Anglija ima drugačno mnenje in želi ostati v sporazumu z nemško vlado. Kot je razvideti iz raznih poročil, je nemška vlada pripravljena do zadnjega se ustavljati zavezniški zahtevi, in ne bo izročila niti enega Nemca zavezniškom. Tega mnenja so vse stranke, tako konservativna, liberalna, katoliška kot socialistična. Prihodnji teden pridejo v Parizu skupaj ministri predsedniki vseh zavezniških držav, ki se bodo o tem nadalje posvetovali.

— Kako računajo. Iz Chicago smo dobili vzorce blaga, ki ga namerava poslati SRZ v staro domovino. V koliko smo mogli v naglici pregledati cene, lahko rečemo, da so cene markirane z okrog 75 procentov dobička. Cene bodo ob priliki še natančneje pregledali. Zanimivo pa je, da nameravajo tudi zaboje pošiljati in sicer po kakšni ceni! Recimo, da nekdo pošlje zaboj teže sto funtov, katerega zaboja vrednost je \$100. To znaša, po 15c. od funta \$15.00, za stroške vsakega zaboja \$1.50, za zavarovalnino proti tatvini po dva in pol centa, \$2.50, skupaj \$19.00, ali 19 centov od funta. Pri tem pa ni všteta svota, ki stane, da se blago iz Clevelanda ali Chicago ali od kod drugje prepelje v New York! To so ogromne številke, in ljudje bodo prisiljeni plačevati po 21 centov od funta. Zavarovalnina je v resnici le en cent in četrt od funta, ne pa 2 in pol, stroškov pri zaboji ne more biti, ker so že uračunani pri 15c. od funta. Mi se bomo s tem pečali, kar vemo, da bomo prihranili rojake stotisoče, če nas poslušajo. Mi bomo v kratkem in na zahtevo ljudstva, priredili tretjo pošiljatev, če, prvič ameriški Jugoslavi tako zahtevajo, in drugič, če razmere v domovini tako zahtevajo. Potrudili smo se, da pri tej tretji pošiljati bodejo stroški zdato manjši kot sedaj. Mi smo tu, da obvarujemo ljudstvo vsake škode, in svarimo vsakogar, da bi delal iz ljudske poštenosti in plemenitosti svoje dobičke.

— Rojake opozarjamo, da plačajo račune za plin v našem uradu. Prihranite si pot in stroške vožnje v mestu. Iznebite se nepotrebnih in mnogkrat napasnih kolektorjev, ki vas oslepajo za denar. Plačajte račune za plin v našem uradu in brez skrbi ste.

Prohibicija krade ljudstvu svobodo

Kako daleč seže fanatizem prohibicije, sprevidijo državljani iz obnašanja prohibicionističnih voditeljev v državi Ohio. In da je v nevarnosti osebna svoboda vsakega državljanja ter da se bodo državljani kratile najbolj primitivne politične pravice za časa prohibicije, je skoro gotovo pričakovati. Niti usta va sama ni varna pred napadi suhih fanatikov. Državljanom O. je znano da je ljudstvo pri splošnih volitvah leta 1912 sprejelo novo ustavo države Ohio z ogromno večino. V tej ustavi je zapisano, da se upelje v državi Ohio takozvana inicijativa in referendum, kar je ljudstvo odobrilo s nad 250.000 glasovi večine. Inicijativa pomeni, da imajo državljani pravico predlagati novo postavo, o kateri se potem voli, in referendum pomeni, da imajo državljani pravico, ako je kaka postava narejena od državne postavodaje, o slednji postaviti glasovati in jo zavreči ali pa odobriti. Ko je državna postavodaja države Ohio odobrila narodno prohibicijo, so se med ljudstvom začeli nabirati podpisni protu temu koraku državne postavodaje. In lansko leto je ljudstvo na podlagi ustave države Ohio glasovalo, ali naj se upelje narodna prohibicija ali ne. Ljudstvo je s precejšno večino zavrglo narodno prohibicijo. Sedaj so se pa pojavili glavni zagovorniki prohibicije, in se izjavili, da ljudje nimajo pravice glasovati o postavah, katere je sklenila državna postavodaja. To se pravi: 100 ljudi v Columbus ima vrhovo moč in pravico, a ljudstvo cele države, kjer se nahaja nad en milijon volivcev nima nobene pravice, in mora slepo sprejeti tako postavo in molčati. Takega mnenja so prohibicionisti, ki so po svojih pravnih zastopnikih vložili v Washingtonu pri najvišji sodnji prepoved, da se ljudsko mnenje državljanov države Ohio ne sme upoštevati, ampak se mora pristati na to, kar je sklenila državna postavodaja.

Mi smo že zdavnej svarili ljudi, da pod prohibicijo se ne skriva samo prepoved izdelovanja in uživanja opojne pi-jake, ampak tudi prohibicija se skriva najbolj nevarni hianovski element Amerike, ki hoče ljudstvu skratiti vse pravice ter narediti iz svobodne Amerike — suženjstvo absolutne monarhije. Za pijako pridejo na vrsto tobak, potem gledališča, potem kegljišča, potem pool roomi, potem sladkor, in sploh vse kar človeku v življenju, ki je polno krizev in težav, daje kapljico sladkobe in okrepčila. Mnogo rojakov, ki so glasovali suho, ali pa tisoče Amerikancev, ki so bili mnenja, da se gre samo za odpravo saloonov ali pijanstva, se je nahajalo v zmo-ti, kajti prohibicionisti se ne ustrašijo ničesar, in bodejo delovali, da naredijo iz vas za-telebane kvekerje, ali pa vas uničijo. Kdor tega ne razume v očigled trditve prohibicionistov, da ljudstvo nima pravice do inicijative in referenduma, ta je politično, duševno in telesno slep. Le skrajna budnost in čuječnost državljanov bo preprečila, da ne bo de-ja naredili iz nas mrtve hlo-de, katere bodejo premetali po ljubi volji!

Delavska organizacija v politiki.

Letos je predsedniško leto. Poleg predsednika bo treba izvoliti tudi vse kongresmane in množico drugih uradnikov, ki imajo odločilno besedo v tej ali oni zadevi. Kot se nikdar prej se bo letos delavstvo udeležilo politične kampanje. Delavstvo čuti, da mora izvoliti sebi prijazne kongresmane, ki bodejo delovali za postavbo, ki delavstvu vsaj sovražne niso. V ozadju velikega delavskega političnega gibanja je ogromna ameriška delavska zveza, American Federation of Labor. Glavni načrti delavske stranke se pozneje priobčijo v javnost. Znano je le, da bo delavska organizacija po celi Ameriki ostro napadala vse one kongresmane, ki so se tekom tega zasedanja izkazali kot nasprotni delavskim interesom in bo pobijala vse one, ki sedaj kandidirajo, in o katerih je znano, da niso prijazni delavskim interesom. American Federation of Labor ima danes organiziranih 4.000.000 delavcev, katerih je ogromna večina ameriških državljanov, in ti ljudje imajo lahko ogromen pritisk na volitve. V mnogih državah so se delavske organizacije združile s farmarji. Delavske organizacije so mnenja, da mora biti v prihodnjem kongresu najmanj 200 inteligentnih delavcev in farmarjev, dočim današnji kongres sestoji iz samih advokatov, bankirjev in predstavnikov trustov.

Organizirani delavci ne bo imeli svoje stranke, ampak bodejo podpirali republikansko ali demokratično stranko, toda le take kandidata, o katerih so prepričani, da se bodejo bojevali za delavske koristi. Objednem je ta nastop organiziranih ameriških delavcev velik udarec socializmu, o katerih ameriški daleci nečejo ničesar slišati. Ameriški delavci se zanašajo na svojo lastno moč in pritisk, katerega imajo, in če ga pravilno izrabijo, bodejo imeli uspeh.

— Iz Londona smo prejeli zavarovalno polico za drugo pošiljatev blaga in živeža v domovino. Vsa pošiljatev je zavarovana pri največji zavarovalnici sveta, pri Lloyd, in sicer za svoto pol milijona dolarjev. Zavarovalnina je ve-ljala nad \$8.000. Zavarovalnina pokriva zgubo blaga radi nesreče na morju, radi eksplozije, tatvine, bodisi na morju, v Trstu ali med vožnjo do Ljubljane, in pokriva tudi vsako drugo zgubo "particular average". Na zavarovalni polici, ki je silno obsežna, so tudi imena vseh onih, ki sprejemajo bokse zajedno s številkami. Ta teden pričakujemo brzojav iz stare domovine, da je blago dospelo tja, ako da šlo vse posreči.

— Tatovi so pokradli tekmo lanskega leta za \$45.000.000 blaga iz železniških vozov. To odškodnino so morale plačati železnice za ukradeno blago. Posledica tega je, da železnice računajo toliko več za vožnjo blaga.

— Influenca ponehuje. Le malo slučajev je še javljenih vsak dan.

— Cena jajc se je znižala do 10c. pri ducatu.

Italija odgovorna za mir na Balkanu

London, 8. jan. Jugoslavija je glede Jadranskega vprašanja povedala svojo zadnjo besedo. Jugoslavijo ne bo več govorila. Na vrsti je sedaj Italija, da pride z novimi predlogi na dan, ako hočejo na Balkanu ohraniti mir.

"Mir na Balkanu je danes odvisen od zadržanja Italije," pravi neki visoki angleški uradnik, "in odgovornost za mir pade na voditelja italijanske vlade Nittija. Vsem evropskim vladam je očitno, da Jugoslavija nikakor ne gre za tem, da bi začela z ofenzivno borbo, toda Jugoslavija je prepričana, da udeležte nje Londonskega dogovora zna imeti pogibljene posledice na Balkanu.

Gotovo je toliko, da Francija in Anglija nikakor ne odo-bravajo, da Italijani aneksirajo ono jugoslovansko zemljišče, katero pripade Italijam glasom Londonskega pakta, toda Francija in Anglija ste-baje nezmogljivi, da bi Italijo to preprečile. Vprašanje Re-ke je tudi jako važno, in ka-ko se bo rešilo to vprašanje končno, bo imeli velike posledice za mir ali vojno na Balkanu. Jugoslavi sedaj obtožujejo Italijo radi neizkrenosti njih vlade, ki želi do-kazati svetu, da je prebivalstvo Dalmacije po pretežni večini Italijansko, dočim je fakt, da niti oni maloštevilni Italijani, ki bivajo v Dalmaciji, ne poznajo, kljub italijanskemu pritisku nobene naklonjenosti napram Itali-ji. Nadalje Jugoslavi obto-žujejo italijansko vlado, da skrivi pomaga d'Annunziu. Vsi Jugoslavi z zanimanjem pričakujejo volitve me-seca aprila, pri katerih volitvah se bo odločno pokazala volja jugoslovanskega naroda doprinesti skrajne žrtve, da Jugoslavija dobi svojo pravo.

— Danes ni več pravih otrok na svetu, je dejal sodnik McGannon, ko so pripeljali pred njega 14 letno Vero Magness in 11 letno Hazel Brown. Otroka sta se potepa-la po Chicagu, in stariši so ju posteno okregali, nakar so obe deklici pobegnile iz Chi-cage in se v Cleve. potepa-le v družbi malopridnih mla-dičev, ki so otroke popolno-ma uničili. Sodnik je dejal: "Zel bi, da se zopet uvede kazni s palicami. Skozi stiri-najst dni bi morala vsaka do-biti vsak dan po 25 po rebrah, in to bi ju spametovalo. Pedro Mondorce, ki je dekleta zapeljal, je dobil 3 leta ječe.

— Luella Platzky, žena ob-sojenega morilca John Platzkyja, je vložila tožbo za lo-čitev zakona. Pravi, da ji je Platzky mnogokrat grozil, da jo ubije, in da je bila od-njega večkrat prisiljena sle-pariti.

— Stefan Svankovski je ob-tožen bigamije. Pred sodnijo se je izjavil, da je draginja tako velika, in da je bila nje-gova prva žena tako potratna da ni mogel več plačevati ra-čunov, pač pa jo je pustil in se poročil z drugo ženo, ki ni toliko zapravljala.

— Zadnji čas, da plačate račune za plin v našem uradu je samo do torka, 10. jan. do 12. ure popoldne. Požurite se oref, da bode ob pravem času plačani.

Vesti iz sosednje-ga Newburgha.

No; gospod urednik, kolikor je pa bilo zadnji mesec iz "Novega Mesta" poročano, bi se pa tudi najbolj butasti butelj lahko v petih minutah na pamet naučil. Vse molči, kakor po spovedi. Nihče ne pove svetu, da je naš Narodni Dom že pod streho, da se-daj znotraj delajo... Nihče se ni oglasil, ko je mladeniško društvo priredilo igro dvakrat, enkrat za Narodni Dom, enkrat za cerkev. Vse je molčalo, ko sta se poročila dva para, namreč John Simončič in Mary Gregorčič in pa Rudolf Novak ter Fran-ces Zabukovec. Nobene pripombe ni bilo slišati, ko so bili dani letni računi fare sv. Lovrenca, ki kažejo, da je čez 13 tisoč nabranega za no-vo cerkev, kakor da bi se ti-sočaki pobirali po cesti. Vse molči in čaka, da bo "že kdo djal v cajtenge". Jaz sem pa rekel, da če bomo vsi molča-li, bodo tam na St. Clairju kmalu začeli misliti, da smo tukaj vsi pomrli. Novice mo-rajo na dan, da svet ve, kaj delamo, saj nismo tako trdi, kot se držimo, to sprevidite že iz tega, ker imamo igro za igro, enkrat v korist tej, dru-gič v korist zopet drugi dobri stvari.

Prihodnja nedelja, 15. feb. bo zopet velika prireditve, ko uprizaro dr. Slovenija za-nimivo igro "Moč uniforme". Posebno moške, ki imajo hu-de ženske, se bodo zanimali, da se naučijo kako se ukro-ti pade ven. Da, mnogo so de-ki se sedaj zatirani od svojih boljših dve-tretin, in videli bode, kako je Pavel Cviren ukrotil prav tako hudo ženo. Uloge so v pravih rokah in pod spretnim vodstvom g. Simčiča.

Kar se tiče štrajka, potih-nil, in posledice gotovo niso prijetne. Glavna posledica je prazen žep. Če človek ved-no roke v žepih drži, se žepi strgajo, in ono, kar je notri, pade vne. Da, mnogo so de-lavci zgubili pri tej stavki. S pogumom in vztrajnostjo bo-mo goče to popraviti in se ve-seliti v bolj ugodnem trenu-tku zmage. Vendar pa Sloven-ci še vedno kupujejo svoja domovja, kar je znamenje, da imajo še kaj palcem in kaj poguma.

Vse to pa je napredek, ka-koršnjega se vsak veseli. Tu-di večerno šolo imamo tukaj, v kateri se odrastli uče an-gleščine, pa tudi se priprav-ljajo za državljanske skuš-nje. Treba pa je vztrajnosti, čeprav je v začetku težko. Po gum in vztrajnost pa vse pre-magata. Good bye!

— V mestni zbornici bo vlo-žen zakonski predlog, glasom katerega se mora nemudoma znova preceniti vse premože-nje v Clevelandu. Oblasti so se izjavile, da bodo na ta na-čin našli \$150.000.000 novega premoženja, in mesto bo do-bilo \$2.000.000 novega denar-ja v davkih.

— Stranka suhih je zahteva-la od county auditorja, da mora tožiti vse one osebe, ki so že bile spoznane krivim skrivne prodaje opojne pi-jače, na \$1000. Toda county avditor je dejal: Kaj mene briga! Jaz ne bom tožil niko-gar.

— Pismo ima v našem ured-ništvu Marija Jakoš.

Jugoslovansko bo-gastvo za Nemce.

Newyorški list "Times" prinaša originalno brzojavko iz Washingtona, ki sledi:

Washington, 6. jan. Sem je dospel glas, da nemška vlada da tajno deluje, da uredi v Belgradu ogromno industri-jalno banko s kapitalom 250.000.000 dinarjev, da bi nemški kapital izkoriščal jugoslo-vanske velike gozdove in rudnike, s posebnim ciljem, da dobi Nemčija surovine za svoje industrije. Po zahtevi brzojavke iz Washingtona, se nemška vlada pri tem po-služuje jugoslovanskega mi-nistra, socialističnega Kristana, o katerem se govori, da veruje in je prepričan, da bo boljševizem zmagal v Jugoslaviji, ako mu pomaga nemški in avstrijski kapital. Za svojo na-mero je Kristan pridobil mi-nistra prometa, Draškoviča.

Nameravana banka, v ka-terih bi bil večji del glavnice last avstrijskih in nemških kapitalistov, je pripravljena pobotati se z jugoslovansko vlado na ta način da bi ji nemški kapitalisti ponudili petdeset odstotkov čistega profita. Nasprotno pa bi nemški kapital smel izkoriščati jugoslovanske gozdove, vod-ne sile in mineralna boga-stvar, kar Nemčija krvavo potrebuje.

Tako se glasi brzojavka iz Washingtona. Koliko je res-nice na tem, se mora počaka-ti, toda dejstvo, da ima vmes Kristan svoje prste, kaže do-volj, da bo precej resnice na tem, kajti Kristan je znan kot velik prijatelj nemškega ka-pitala. Počkati je sedaj tre-ba, da se dožene, ali smo za-to se osvobodili nemškega jarma in gospodarske sužnjosti sti, da bi nas socialisti znova prodali nemškemu kapitaliz-mu?

IZ URADA VRH. TAJNIKA S. D. Z.

Zadnja seja vrh. odbora je sklenila, da mora biti asse-ment za jan. plačan do 10. febr. Ker pa so bile tiskovine prepozno naročene, drugič je treba vse karte, na katerih so člani vknjiženi, pripisati dva sklađa, onemoglega in do-klado za bolniški sklađ, kar vse da veliko dela, objednem je bil letni račun na vrsti, de-lati je treba poročilo za drža-vo, zato opozarjam vse kra-jevne tajnike, ki še niso po-slali reportov na glavni urad, da lahko porabilo stara poro-čila in ni treba čakati na vrh. urad, kdaj pošlje nova me-sečna poročila. To delo se bo kmalu uredilo, potem bo mir, če članstvo zopet kaj družega ne ukrene.

Naznanjam, da bo bodoča pisarna S. D. Z. na 6131 St. Clair ave. v novem bančnem posloppju. Nova mesečna poročila tajniki lahko do-be vsak čas. Opozarja se član-stvo na letni račun, ki v krat-kem izide. F. Hudovernik, tajnik.

— Dočim je bil sodnik Kil-lits na zvezini sodnji, prve dneve jako milosten z grešni-ki, ki so kršili postavbo prohi-bicije, je dobil več poguma in strogoosti zadnje dneve prete-klega tedna, ko je začel deliti stroge kazni. Walter Stokit je dobil 4 mesece ječe in \$900 kazni, Jurij Lazich 2 meseca ječe in \$500 kazni. Oba sta prodajala "munšajner." O-stali so bili kaznovani prete-kli teden po \$350 kazni in en mesec zapora. Prohibicija ka-že svoje roge.

"AMERISKA DOMOVINA" (AMERICAN HOME)

NAROCNINA:
Za Ameriko - - - \$3.00 Za Cleveland po pošti - \$4.00
Za Evropo - - - \$4.00 Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
910 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 180
JAMES DEBEVEC, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 16, Mon. Feb. 9th 1920

Mi svarimo ob pravem času.

Poročali smo že, da se je v Chicagi ustanovila trgovska družba, pod imenom "American-Jugoslav Commercial Board Limited". Ta zadnja beseda "Limited" pomeni, da je ta družba "omejena", na kaj je omejena, se ne ve. Najbrž če bo treba zgubo pokrivati. Toda to nima mnogo k stvri, katero hočemo danes napisati. Gori omenjena družba namreč ni družega kot politični otrok ranjkega Republiškanskega Zdrženja. Kot znano je Zdrženje propadlo, je mrtvo. Pogrebniški so bili oni, ki so prodali Trst kot dedščino Lahom. Kam je šla preostala svota, do danes živ krst ne ve. Skoro pa bi uganili, če rečemo, da je dotična svota mogoče bila prenešana iz Rep. Zdrženja v trgovsko podjetje chikaških socialistov. Ne vemo gotovo, zdi se nam tako.

Torej s politiko je Rep. Zdrženje silno propadlo, zato so se vrgli gospodje sodrugi na trgovsko plat propagande. Posledica je ustanovitev zgoraj omenjene družbe, katere predsednik, tajnik, blagajnik in drugi uradniki so od prvega do zadnjega socialisti. Kako nameravajo poslovati? Sledeče:

V Chicagi bodo sodrugi nakupili, recimo 1000 funtov fižola. Teh tisoč funtov fižola bodo poslali preko morja v Jugoslavijo, in sicer v Ljubljano, kjer imajo magazin. Ako bo sedaj kdo izmed dragih rojakov v Ameriki hotel kaj poslati svojcem v domovino, bo pisal gospodom v Chicagi, poslal jim denar za blago, poštnino in zavarovalnino, itd. in gospodje iz Chicage bodo po pisali v Ljubljano na magazin naj se iz tega magazina toliko in taliko funtov pisanega fižola pošlje tja ali sem. In če zamenjate fižol z blagom, ali sladkorjem, ali kožami, je to vseeno. Pošiljatev se na ta način vrši.

Tudi dosem bi bilo še vse dobro. Toda kjer pridejo naše suhnje vmes je tu: Pošiljali ne bodo na svoj magazin v Ljubljano, ampak na neko socialistično podjetje, ki se ime njuje "Velenakupovalna Družba v Ljubljani". Dasi se to ime glasi precej kapitalistično, pa je vseeno v rokah samih sodrugov. Ta družba pod imenom "Vojna Zveza" je že parkrat bila bankerotna, in je zveza ter porota obsodila več "družabnikov" te družbe v ječo, ker so neusmiljeno goljufali in odirali delavce. Poročila o tem so prišli vsi slovenski listi. Ker doma ta družba ni dobila nobenega kredita, sta sodruga Svetek in Perič na svojem prolazu preko Amerike se dogovorila s sodrugi v Chicagi, da bi neslo precej denarja, če bi uporabili organizacijo Republiškanskega Zdrženja za pošiljanje materijala bankerotni Vojni Zvezi v Ljubljano, kajti doma jim ne kreditira niti zadnji berač več centa.

Pa tudi to še ni vse. Velenakupovalna družba v Ljubljani ustanavlja konsume, in polovico, kar jih je bilo ustanovljenih, jih je zopet zginito, ali radi slabega vodstva, ali kaj. Ta omenjena družba bo razdeljevala blago, za katerega Slovenci v Ameriki plačajo, potem konsumnih društev. Kajti "Prosveta" sama piše, da se bo blago "razpečalo na način, ki se bo zdel gospodom v Ljubljani najbolj primeren". To se pravi, na način, ki bodo od njega imeli največ koristi. Najbrž bodo zahtevali, da se bo moral vsak vpisati kot član, ker med nečlane vendar ne smejo konsumna društva razpečavati blaga. Na ta način bodo imeli korist tukaj in tam.

Kako bodo ljudje v starem kraju plačevali carino, ki pride silno draga, to je še eno vprašanje, o katerem molčijo v Chicagi. Upamo, da pa dobimo tudi na to vprašanje pojasnilo.

Če pa bi se hoteli pečati s cenami, kakoršnje so priobčili v listih, tedaj bi se pa slišale še vse druge pesmi. Kajti cene kot jih priobčujejo, so dražje kot pa se zamore enako blago kupiti v vsaki slovenski trgovini. Toda v Chicagi pravijo, da imajo več vrst in kakovosti enega blaga. Ker pa noben kupec ne bo videl dotičnega blaga, ki ga namerava kupiti za svoje v stari domovini, tedaj se prav lahko zgodi, da se bo tukaj plačalo za boljše vrste blaga, doma pa dobijo druge vrste blaga, kajti sami pravijo, da bodo blago razpečali na način, kakor se jim bo zdelo bolj primerno.

Mi ne verjamemo, da bi se na ta način pošiljanje oprile naših rojakov. Naš človek hoče VIDETI kaj pošlje, hoče sam blago preskusiti in se prepričati ali je tako ali tako. Da bi socialisti za njega kupovali v Chicagi ter mu dali nakaznico, da dobijo njegovi ljudje v stari domovini tako in tako blago, tega naš človek ne vrjame. On hoče sam videti kaj se pošlje. Zato najraje sam kupi pri svojem domačem trgovcu, katerega pozna, in katerega lahko vedno drži, ker ga ima pred seboj. Sicer pa ima chikaška organizacija "Limited" tudi limited glavnic. Kaj hočejo kupiti za \$50.000? Saj so naši ljudje samo pri drugi pošiljavi nakupili blaga za nad en milijon dolarjev tekom dveh mesecev. Kaj garantira glavnic chikaške družbe? Kako je ta glavnic vplačana? Ali obstoji ta družba z delničarjem, ki so vplačali gotovo svoto denarja v podjetje in bodo vlekli obresti, ali pa so prenesli blagajno ranjkega Zdrženja v to novo podjetje? O tem sodrugi molčijo kot grob.

Bog zna kaj se bo vse pošiljalo. Mogoče tudi kaka "uspešna sredstva" ali pa železna, jeklena. Nihče ni varen, nihče nima garancije, nihče ne ve kaj bodo dobili njegovi v starem kraju, ker dotičnega blaga ne bo nikdar videl. In če bo naročil deset jardov porhenta, kdo ve ali ga dobi samo osem, in če je porhent vreden 75c. jard, kdo ve če ga ne bodo dobili v starem kraju onega po 50c. Na ta vprašanja je treba jasnih določil.

Konečno pa mi na "Velenakupovalno družbo v Ljubljani" ne damo nič. To je družba političnih prekucuhov, ki imajo svoje glasilo v listu "Naprej", kateri list zagovarja vsa boljševiška načela in bi danes raje kot jutri posadil židna Trockija na prestol Slovenije, da bi se mu klanjali v sužnjosti slovenski kmetje in delavci. Dasi bi mogoče našim chikaškim sodrugom še zaupali to ali ono stvar, če nam dajo toliko garancije, kot je veljava vredna, pa ne zaupamo ničesar onim doma, ki imajo vodstvo "Velenakupovalne družbe" v rokah. To so ljudje radikalnega boljševizma, ki bi danes najraje komunistirali vso lastnino. Ker ni doma ničesar, so se vrgli nad Ameriko.

Slovensko Republiškansko Zdrženje, ki je strašno robanilo eno leto nad nami, ker smo pošteno pošiljali DIREKTNO LJUDEM V DOMOVINO pod garancijo, je pronašlo sedaj jako slab načrt. Nas so hoteli pribiti na križ, ker smo POD GARANCIJO DIREKTNO pošiljali ljudem, a tu se nudi sedaj ljudem nekaj oblačnega, negotovega, temnega, in ne smemo molčati, ampak povedati ljudem kaj se skriva za tem. Ne samo, da bo oškodovanih tisoče jugoslovanskih trgovcev v Ameriki, ki bi isto blago lahko ceneje prodajali in so ga tudi, in bo dobiček sedaj ostal samo pektorici v Chicagi, ampak vse podjetje je tako čudno in negotovo, da bi Rep. Zdrženje stokrat bolje naredilo, če bi direktno posnelo nas in storilo kot smo mi storili. Potem so vsaj odprti računi in — dobri prijatelji.

Mi smo to napisali ob pravem času, da vsakdo sliši dve plati zvona, ne samo eno, kadar poje zvon, ki vabi k požarju gasit.

VESTI IZ STARE DOMOVINE.

Uspehi Londonske konference. Kakor poroča "New York Herald", so uspehi londonske konference sledeči:

1. zavezniki so določili kateri ameriški pridržki se morajo upoštevati in kateri se ovzrejo;
2. Anglija, Francija in Italija stoji na neomajnem stališču, da se, ima pogodba z Nemčijo odobriti; če se bo Nemčija obveznostim zoperstavljala, se jo v izvršitev pri silni. Amerikanci zatrjujejo, da se glede te točke z zavezniki strinjajo, in so pripravljeno pomagati morebiti celo z vojaško silo.
3. Zavzame se stališče glede jadranskega vprašanja. Na tančnosti se pridržijo.
4. Med Anglijo in Francijo se stvori finančna zveza, ki bo bankam obeh držav omogočala najemati dolgoletne kredite in stabilizirati tečaj deviz.
5. Sklene se zveza med Anglijo in Francijo, kateri se sme v slučaju, da se Amerika odtegne evropski politiki, pri družiti tudi Italija.
6. Določijo se okvirni mirovne pogodbe s Turčijo.

Za naše pomorstvo. Predno se Jugoslavija spusti v pomorsko trgovino, mora poiskati primernih baz in oporišč, spoznati mora svoje obale in otoke ter gospodarstvene, prometne, kulturne, podnebne gradbene in plovnene razmere, prepričati se mora kaj je z obrišči in tržišči na morju in mora proučiti ljudi ki tam stanujejo ter običaje, ki jih imajo.

Iz tega nagiba se je v zadnjem času oglasila splitska sekcija Udruženja jugoslovanskih inženirjev in arhitektov, ki pozna iz življenjskega izkustva gospodarsko, politično in prometno važnost pomorskih luk, in opozirali javnost, da je vprašanje pomorstva v naši državi nekaj povsem drugega kakor privatna spekulacija in igranje s plemenskim separatizmom.

Od pravilne izbire priprav nih luk bo odvisen naš bodoči promet s svetom, naš uvoz in izvoz, naša trgovska bilanca in naš ugled pri velikih narodih. Zato zahteva omenjeno Udruženje, da se rešuje vprašanje pomorstva jugoslovanske države brez predsodkov, brez lokalnih ambicij, brez malenkostnih zavisti, in se obrača na merodajne faktorje, da se odločitev o tem vprašanju prepusti izključno le strokovnjakom, "gospodarskim faktorjem, s čemur bodo prenatrpane sodbe in neopravičeni zaključki že vnaprej onemogočeni.

Poljedelska fakulteta se ustanovi v Belgradu. Za ure ditev priprav na fakulteti so pozvani v Belgrad trije strokovnjaki iz Amerike. Fakulteta se otvori meseca septembra.

Ogorčena Italija. Brat bivše cesarice Zite parmski princ Sikst ki je kakor svoj čas posredoval pri Franciji in Angliji, da bi dosegel po-

seben mir z Avstrijo, je objavljal sedaj spise o svojih pogajanjih. V teh dokumentih objavlja med drugim, da je poslal leta 1917. — torej takrat ko se je antanti najslabše godilo — takratni laški vrhovni poveljnik general Cadorna v Švico svojega odposlanca, ki je Avstriji ponudil mir pod pogojem, da prepusti Italiji južno Tirolsko. To odkritje je Italijanom seveda skrajno neljubo, ker se boje, da jim bi zavezniki preveč zamerili ako bi videli, da jih je hotela "zvesta" Italija zapustiti ravno v času, ko se jim je godilo najslabše. Zato sedaj taje na vse kriplje. Vse časopise je na nogah, da bi spravilo neljubo novico s sveta. Cadorna sam pa pusti po agenturi "Stefani" izjaviti v kateri seveda tudi taji. Pa bo le menda res. Saj je vse skupaj popolnoma v skladu z laško za hrbtnostjo in bojazljivostjo.

Zakletva vojaških novincev. 5. jan. se je vršila na obširnem prostoru pred "Slo- nom" v Ljubljani slovesna zaprisega rekrutov. Slavnosti sta prisostvovala med drugimi tudi general Smiljanec in minister dr. Kramer; gledalo pa jo je na tisoče občinstva. Bil je lep prizor, ko je prihajala in potem odhajala četa za četo, skoro brez konca. In ko si gledal te mlade mišičaste in izgrazite postave, si ne hote občutil: velika in močna je naša domovina. Poleg slovenskega Janeza ki je kotetiral in zbijal šale na levo in desno je korakal ponosen Bošnjak, ki je gledal resno pred sebe, simpatični Mace-donec, ki se ni upal nikamor ozreti in Albanec s skoro mongolskim tipom. Še pred sedmimi leti so bili domovi mnogih od njih v turški roki, še pred poldrugim letom bi ga pri nas obesili, kdor bi si upal prorokovati nedeljsko slavnost — sedaj pa je resni- ca vse, kar smo prej samo sa- njali. Nedeljska slavnost je bila triumf nekdanje srbske vojske, sedaj jedra naše jugo- slovanske armade. Pokazala je pa tudi, koliko zaupanja moremo imeti v bodočnost naše domovine, v moč naših polkov.

Bivanje v Zagrebu. Hrvat- ski ban je odredil, da si mora vsaka oseba, ki pride v Za- greb in želi tam ostati več ka- kor en dan, preskrbeti dovo- ljenje za bivanje v mestu. Iz- vzete so samo osebe, ki potu- jejo službeno bodisi v zade- vah civilnih ali vojaških oblasti. Kdor prekrši to na- redbo bo z globo do 200 kron ali z zaporom do treh dni kaz- novan.

Naredba o ureditvi in vz- državanju vojaških grobov. Poroča se, da je belgrajska vlada podpisala naredbo o ureditvi in vzdrževanju vo- jaških grobov doma in v ino- zemstvu. Po tej naredbi bo tozadevna briga izročena du- hovnikom, ki bodo v to dolo- čeni potom kraljevega ukaza. Na Fuzinah pri Ljubljani je obsežna graščina. Po le-

pih prostornih sobanah se spremlja lastnik, avstrofiliški Nemec. Nedaleč proč pa zmru- zuje še sto in sto naših pošte- nih delavcev v živinskih že- lezniških vagonih.

PRIPOROČILO.

Cenjenemu občinstvu u- ljudno naznanjam, da sem prevzel znanu Poznikovo tr- govino z mehкими pijacami, najboljšimi smodkami, slado- ledom. Pri meni dobite vse vrste najboljših mehke pijače. Rojake prijazno vabim, da me obiščejo, kajti imam vse- lej kaj dobrega pripravljene- ga za vas. Se priporočam za obilen obisk in nasvidenje! Frank Kunstel, 6117 St. Clair ave. 16

Društvom delničarjem in po- sameznikom na znanje.

Direktorij S. N. Doma v Clevelandu, O. daje s tem vsem, ki se zanimajo "kakšen naj bo naš bodoči S. N. Dom" v javno razpravo. Se- daj je čas, da podaste svoje sugestije in svoje načrte v jav- nost, da se lažje izbere načrt, ki bo najbolj odgovarjal našim potrebam v naselbini. Svetujte, predložite načrte. Vsi ste dobrodošli. Priporo- čila je pošiljati na tajnika Do- ma, 6409 St. Clair ave. Prosi- mo lokalne liste, da priobčijo take nasvete ter da tudi sami izrazijo svoje mnenje. Pripo- ročila naj bodo stvarna in je- drnata. Za direktorij: Erazem Gorshe, tajnik. Mon. 34

Dr. D. J. SMALLY

zobozdravnik

6204 ST. CLAIR AVENUE

Uradne ure:

od 9. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 9. do 12.

Govori se slovensko in hrvatsko.

Dr. J. V. ZUPNIK,

SLOVENSKI

ZOBO ZDRAVNIK,

6127 St. Clair Ave.

Knausovo poslopje nad Grdi- novu trgovino.

Najboljše zobozdrav- niško delo po niz- kih cenah.

Uradne ure: od 8.30 zjutraj do 8.30 zvečer.

Liberty bondi se sprejemajo na v plačilo polne vrednosti.

800 DRUŽIN

in
SAMSKI FANTJE DOBJO
DELO PRI SLAD-
KORNEM PODJETJU.

MI PLACAMO \$28 do \$30 od AKRA.

Mi plačamo vso vožnjo in da- mo stanovanj za zastoj. Obrni- te se do naših agentov ali piši- te.

FRANK DUBEC,
4929 Prah St. Cleveland, Ohio
Med 6. in 8. zvečer.

JOS. BARTA,
6526 St. Clair Ave. Cleveland, O.
vsak čas.

TONY WINKLER,
5115 Guy Ave., Cleveland, Ohio
Med 6. in 8. zvečer.

ANDRY RIBARIK,
12417 W. Madison Ave., Lakewood, O.
vsak čas.

JOE BAROSIN,
2943 E. 37th St., Cleveland, Ohio
Med 6. in 8. zvečer.

JOHN BARTA,
14510 Jennie Ave., Collinwood, Ohio
Med 6. in 8. zvečer.

M. KADANEC,
2928 Woodhill Road, Cleveland, O.
vsak čas.

Pojdite ali pišite do agenta
GEORGE KOZLEY,
2020 Quail St. Lakewood.

OWOSSO SUGAR CO.
Owosso, Mich.

BOLNI SLOVENSKI LJUDJE

Če ste poskušali brez uspeha, da ozdra- vite, PRIDITE K NAM, kajti imel sem mo- go let skušnje, ko sem zdrvil MOŠKE IN ŽENSKÉ, ki so trpeli na KRONICNIH, NER VOZNIH in KOMPLICIRANIH BOLEZNIH katere so bile zanesljive ali pa nepravilno zdravljene. Imel sem uspeh z mnogimi pa- cienti, ki nikakor niso mogli dobiti olajšanja ali zdravlja, in kar sem storil za druge, la- hko naredim za vas. Nikar ne zapravljajte več časa, ampak pridite danes k meni. Nasvet je zastonj.

ALI TRPITE NA

KRONICNIH, NERVOZNIH, KRVNIH, KOŽNIH ALI KOMPLI- CIRANIH BOLEZNIH, ali pa imate ŽELOČNE, ODVAJALNE IN JE- TRNE NEPRILIKE, ali imate mogoče RHEUMATIZEM, BOLEČINE V HRBTU, GLAVOBOL, ZAPRTJE, VRTOGlavOST ALI PA KA- TAR V GLAVI, NOSU ALI GRLO. Če je tako, tedaj se posvetujte z menoj, kajti imel sem priliko z uspehom zdraviti vse te bolezni. Po- dal vam bom svoje poštene mnenje glede vašega zdravlja, potem ko vas skrajno in natančno PREISKAM in vam povem kaj morem na- narediti za vas. VPRASAJTE ME SEDAJ, KER ODLASA NJE JE LAHKO PREPOZNO.

POMNITE PREISKAVA JE ZASTONJ.

Ob nedeljah od 10. zj. do 2. pop. Uradne ure od 9. zj. do 8. zvečer.
DR. KENEALY
647 Euclid ave. Second Floor, Cleveland, Ohio.
Over New Idea Bakery Republic Bldg. Poleg Star gledališča.

Lake Shore Banking & Trust Co.

ST. CLAIR AVE. VOGAL 55. CESTE

Pošiljamo denar v staro domovino točno in hitro. Vsaka pošiljatev je jamčena. Prodajamo šifkarte. Pomagamo dobiti legitimacije, pase. Plačamo od-branilnih vlog 4 proc. obresti. POŠILJAMO AMERIŠKE DOLARJE V JUGO-SLAVIJO.

J. B. MIHALJEVIČ,
upravitelj inozemskega oddelka.

POZOR ZENINI IN NEVESTE!

Ali veste kje dobite najlepši avtomobil za poroko?

Jos. Vovk, 6708 Bonna Ave.

Ima avtomobil na razpolago vedno, ponosi ali podvaja. Ja! Isp. svet in gorak avtomobil. Posreduje za poroko, krste in pogrebe. Se priporočam.

JOS. VOVK, 6708 BONNA AVE.

Točna postrežba noč in dan. PRINCETON 1233 L. ROSEDALE 2149 J.

Kašelj

ponavadi mu slede neposredno influenza in gripa, pečica bronhitis in ponavljajoče se kašljanje. To je zelo nevar- no ter ga je treba takoj ozdraviti, preprečiti njegove na- pade in ozdraviti bolnika.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severov Balsam za Pljuča) se toplo priporoča za zdravljenje kašlja in drugih bolezni. Namenjen je v to, da o- zdravi vnete žleze v grlu, da zavstavi pečico, olajša di- hanje in odpravi napade kašlja. Je jako dobrega okusa ter ga ljubijo otroci kakortudi stari. Poskusajte ga. Cena 25 in 50 centov 1 oziroma 2 centa takse.

GRIPA je skoraj vsepovsod na dnevnem redu. Pride nepričako- vano ter je ni tako lahko odpra- viti, pridejo na pomoč Severa's Cold and Grip Tablets (Severo- ve Tablete zoper prehlad in gri- po). Priporočajo se za zdravlje- nje influence, prehladov in gri- pe. Poskusajte jih. Cena 30c in 2 centa takse.

ZAPRTJE ponavadi vzrok raz- nih drugih bolezni. Kot znano- nje se ponavadi pojavi z vsako boleznijo, vsled tega pa morajo biti čreva regulirana z uporabo Severa's Balsam of Life (Seve- rovega Življenjskega Balzama) ki je priznan, da napravi konec zaprtju, če se ga uporablja zvezo z drugimi zdravili. Cena 85 cts. in 4 centa davka.

PEČICA je ponavadi prvo zna- menje bližajočega se prehlada. Ni samo neprijetna ampak pov- zroča tudi bolečine. Grgrajte svo- je grlo s Severa's Antiseptol (Se- verovin Antiseptolom) kar bo ozdravilo pekočo mesto ter od- pravil bolečino. Lahko sega pri- pravno razredčenega uporablja tudi za izpiranje nosa. Posku- šajte ga. Cena 30c in 2 centa takse.

BOLEZNI V KRIŽU napravijo moža revnega, bolnega in nez- možnega za delo. Ponavadi ima- jo te bolezni svoj izvor v obis- nih neredih. Odpravite to. Upo- rabljajte Severa's Kidney and Liver Remedy (Severovo Zdra- vilo za obisti in jetra) in spo- znali boste, da je to izborno zdravilo za zdravljenje neredov na obistih in jetrih. Cena 75c in \$1.25 ter 3 ali 5 centov takse.

LINEMENT naj bi imel svoje mesto v vsaki družini. Le redko- daj mine kak dan, da bi ga ne bilo treba rabiti. Severa's Gosh- ard Oil (Severovo Goshardsko o- ilje) je izborni liniment za zdra- vljenje bolezni ki so posledica revmatizma ali nevralgije, da povsod, kjerkoli zamore lini- ment pomagati. Cena 30c in 60c ter 2 oziroma 3 centa davka.

CISTA KRI je potrebna da se v splošnem dobro počutimo. Če je kri nečista, slabša brez barve, škoduje celemu sistemu in vi potrebujete toniko. Vzemite Se- vera's Blood Purifier (Severov Kričistilec) ki je znan, da od- pravi razne izpahke in ullesa, ki so nastala iz nečiste krvi. Cena \$1.25 in 5c takse.

Severova domača zdravila prodajajo lekarnarji vsepovsod. Če jih ne morete dobiti v svoji domači lekarni, pošljite svoje pismo narov- nost ter pridenite naročilo zahtevano svoto.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

znani v upravištvu lista 16 | brez hrane. 1110 E. 64th St. |

SVETLOBA IN SENJA.

POVEST
Spisal
DR. FR. DETELA.

"Saj bi se mi smejala ti sama, ko bi hodil jaz med te fantiče. Jaz sem za deset let starejši od njih, in ker delam od jutra do večera, grem potem najraje leč."

"Tako je prav," je dejal Kržan. "Ti netopirji pa podnevi dremlejo, ponoči ožive. Zato so pa vsi bleedi in prepadli, vsi za nič."

"Ej, Gašper je močan," je dejala Jerica.

"Se en teden mlače ni zdržal," je dejal oče. "On je kakor vol, ki se rad bode, pri oranju pa opeša."

"Fant je, kakor se spodobi, to se mora reči," je ugovarjala hči, "in Mana je gotovo vsa srečna. Taki mladeniči postanejo najboljši možje, kadar se enkrat uženejo."

Ta modrost ni posebno ugajala Tonetu; a domislil se je, da je njegova sestra ravno teh misli, da je torej to nekakša ženska posebnost. In Jerica se je res zdelo, da bi imela veliko raiša Toneta, če ne bi bil tako miren in dober, če bi bil bolj fantovski. Bolj Gašperju podoben.

"Kaj pa Malega Šmarna dan? Ali pojdemo na Primskovo na božjo pot?" se je poslavljala Tone.

"Seveda; kakor smo se zgovorili," je dejala Jerica.

"Dobro večer! Ali ste še skupaj?" je vstopil s parom črevljev v roki Bric, cerkovnik in črevljar.

"Oh, to je prav, Janez, da si jih prinesel; tako sem že bila potrebna," se je razvese lila Jerica in ogledovala obuvale. "Se danes sem premisljevala, če misliš name."

"Zatorej se mi je celo popoldne kocalo? Jaz sem pa mislil, da sem se preveč naje del. Kako se človek moti! — Ali niso gosposki," se je bahal Bric, "in lahki, v stopalu izpodrežani in pete visoke? Toliko vem, Jerica, da jih boš v cerkvi vedno iz klopi vun kazala, in vsem fantom bodo všeč."

"Kako si hudoben, Janez!" ga je zavračala ona. "Samo da me ne bodo tiščali!"

"Tako je. Takšne bi rade vse imele, da bi bili napol prekratki, napol preozki in vendar ne tiščali."

"Kaj pa Rozala doma?" je vprašala Jerica.

"Veseli se, da ima takšnega moža, kakor sem jaz."

"Pozdravi jo!"

"Saj ni bolna. — No, Tone, ti boš še ostal?"

"Ne, jaz grem s teboj," je dejal Tone, se poslovil se enkrat in odšel s Bricem.

S sovražnimi očmi je gledal izza hleva za njim Miha in se jezil, da se meni Jerica za tako pustega človeka, ko bi lahko tako prijetno živela doma. Kdo jo umeje? Kako rad bi ji on služil, kako pridno dejal in trpel za njo; samo omožila naj bi se ne! A kako prevzetno in moško stopa zdaj Tone! Ali je prej tudi tako ravno hodil? Miha se je pogledal pod noge in zaklel. Zmajal je z glavo in si mislil, kaj da sploh vse to nje ga briga, kaj da je njemu mar, ali se je Jerica omožila ali ne. Prigovarjal si je, da naj bo pameten, in hudo mu je bilo, ker se ni mogel pregovoriti.

Predramili so ga počasni koraki, ki so se bližali. Nekdo si je prižigal pipo, in užgana žveplenka je ožarila v polutemi brkasto lice.

"Gašper, ali ti strašiš?" je dejal Miha in stopil naproti.

"Nobeden drug," je dejal Gašper.

"Ali naj ti voščim dobro jutro ali dober večer?"

"Kar hočeš. Ali ni šel ravno kar Tone odhod?"

"Kdo pa? Ti ne veš, kako sem jaz tega človeka sit."

"Jaz ga tudi ne morem, ker mi ga doma za zgled stavijo. Kako pa tudi on in njegov stari zabavljača čezme! Tetrej mi je nocoj pravil, kako

da sta me grdila, kakšna nesreča da bi tem Klančarjem še pozlačeni ne bil zadosti dober. Slamnatga naj si kupijo. — Ali greš na Malega Šmarna dan na Primskovo? Morda se kaj udarimo."

"Bom videl. Kaj pa je s tožbo?"

"Tetrej mi je obljubil, da bo za naju pričal. Če le ni tudi Križmanu obljubil! Veliko se nanj ni zanesti."

Tako sta se pomenkovala fanta dolgo časa o stvarih, ki so se njima zdele najvažnejše. Tone pa je spremil Brica do hiše in stopal potem počasi navkreber proti svoji mu domu. Posebno zadovoljen ni bil. Da je njegova nevesta tako hvalila Gašperja; mu ni bilo prav. Ta hvala je bila nekaka graja za njega, ki se je bal, da dobi dobra sestra tako nerodnega moža, on tako neprijetnega svaka. Pamet je pri mladini brez veljave, si je mislil, ker je premalo kričava; in on bi bil Jerici bolj všeč, če bi bil manj pameten; toda kaj, ko se razposajenost ne prične vsakemu!

Doma je bil oče že odšel spat; Mana pa je še sedela pred hišo in čakala brata. Mirna mesečina je počivala nad dolino, in dolge sence so se iztevale izpod visokega drevja. Iz vasi so gledale lučke, in na nebu so bledele zvezde pred mesecem. Zdajpazdaj je kakšna glasnejša beseda predrla, kak fantovski vrisk pretrgal tiho noč. Mana je ugibala, kdo da bi bil izpregovoril, kdo da vriska. Po kameniti rebri se je začel bratov korak; tiho se je priplazil Judež in se pritisnil k nogam svoje gospodinje, in brat in sestra sta se pozdravila.

Mana je prinesla bratu večerje, sedla njemu nasproti in čakala, da bi ji kaj povedal. Kaj da pričakuje, je Tone dobro slutil; a hliniti se ni hotel. Sestra, ki je hitro ugonila njegove misli, je tudi molčala. Naposled je vendar vprašala, kaj da pravi Jerica, ali je njo in Gašperja kaj v misel vzela.

"Vzela," je prikimal Tone, "in Gašperja je zelo hvalila, kakor da bi ti ga zavidala."

Mani se je razjasnilo lice. "O saj mi tudi vedno nagaja ž njim," je dejala ponosna in hkrati nejevoljna, da se brat ne veseli z njo. Tone je ostal resen in molčeč in vstal kmalu od mize.

Oče in hči sta spala v gor-njih sobah, sin pri tleh zraven delavnice.

Tone je voščil sestri lahko noč, postal pred njo in vprašal, koliko časa da bosta še tako skupaj živela.

"Sam Bog ve," je menila sestra. "Morebiti ne dolgo."

"Meni se zdi, kakor da bi se še ne bil naveličal," je dejal brat. "Da bi se nama le pozneje ne godilo huje!"

"Bog varuj nesrečo!" je vzdihnila sestra.

"Tebe in mene in vsó našo hišo! Lahko noč, Mana!"

II.

"Mana, Tone, pridita že vendar!" je klical Malega Šmarna dan navsezgodaj Klančar sina in hčer in stopil in postajal pred hišo in gledal po megleni temeniški dolini.

"Precej, precej," se je začul ženski glas iz gornje sobe.

"Saj Mane še ni doli. Jaz bom zaklepal!" je odgovoril Tone.

Judež je hodil počasi za očetom in gledal, kaj da namerava. Ko je videl, da gre k ulnjaku, se je ustavil in počakal, češ, da se ne izplača za njim laziti. Tudi je imel svoje razloge, da se je ogibal ulnjaka. Enkrat je bil zamenjal čebelo za muho, pa nikoli več. Kako da more kdo čebele rad imeti, to njemu ni šlo v glavo, in če bi bil prišel kdo ponoči panje krast, Bog ve, če bi mu Judež ne bil poma-

gal. Oče je prišel nazaj, tipal po žepih, če ima pipo in tobak, gledal po oknih, če so dobro zaprta, in ogledoval tablo nad hišnimi vrati, če je dosti razločno napisano: Anton Klančar, mizar.

Naposled sta prihitela praznično oblečena brat in sestra. Judež je pomenljivo pogledal zdaj Toneta, zdaj Mana in žalosten uvidel, pri čem da je. Tone mu je veleval, da naj ostane doma in varuje hišo, naj ne hodi nikamor in ne pušča nikogar čez prag; Mana mu je postavila polno skledico hrane v kot in ga opominjala, naj ne poje vsega na enkrat. Judež je legel vdano pred hišna vrata in gledal otožno za romarji, dokler mu niso izginili izpred oči; potem je šel gledat, kaj da je v skledi.

Po hišah so se budili ljudje iz hlevov so se čuli zaspali glasovi moških, ki so kladli živini, tu in tam si je drgnil kak fant pri vodnjaku ogoreli obraz in vrat, in iz dimnikov se je dvigal sivi dim.

Oče je karal otroka, kaj da sta se toliko časa napravljala, češ, da so Kržanovi že gotovo daleč naprej. Tone se je izgovarjal z Mano; ta je pa menila, da niso moški nič manj ničemurni; Tone da se je umival kakor kak dimnikar in pol ure da si je delal prečo pred zrcalom. Oče je priganjal, da naj stopijo hitreje, in pogledal postrani zdaj krepkega sina, zdaj hčerko, ki ji

je rdel v jutranjem hladu pri kupljivi obraz, in prav zadovoljen bi bil, če bi mu ne prihajalo vedno na misel, kakšna ženska da si je izbrala reva.

Tone je gledal bistro skoz megleno jutro in poslušal, če ne dojdejo kmalu drugih romarjev. Zavili so na stranko pot, ki je peljala skoz pisano bukovo in temnozeleno borovje zdaj položno, zdaj strmo, tu po vlažnem kamenju, tam po sprjemkasti ilovci v hrib.

"Jerico že slišim," je dejal Tone, ki je bil nekoliko postal. Izza ovinka se je čul zvo nek ženski smeh in vmes moški glasovi.

Dalje prihodniti.

NAZNANILO.

Slovenec v Clevelandu in okolici naznanjam, da imam na razpolago najboljši automobile

katere lahko rabite za slučaj ženitovanja, krsta, pogreba ali izletov. Pokličite nas in bodele točno postreženi, po nizkih cenah. Se priporočam za obila naročila. Dobro poznani

Anton Korošec,
1063 Addison Rd.
Tel. Princeton 701 L. Bell
Rosedale 5464 R.
Odprto noč in dan 28

VEČ MIZARJEV

carpenter dobi takoj dobro stalno delo. Unijski može sa mo. J. Demšar, 1164 Norwood Rd. 18

VELIKO POTNIKOV.

Na tisoče rojakov se pripravlja za odhod v stari kraj. Vsak dan se prijavijo novi in si zagotovijo prostor. Stotine potnikov, ki so dosedaj potovali skozi mojo trdiko so zadovoljni v moji postrežbo. Mnogi so to javno povedali. V Vašo korist je, torej, da se tudi Vi poslužite domače trdke, drugače Vam utegne biti žal, kakor je bilo že mnogim drugim, da so šli potom raznih "čifutskih" trd, ki so jim dale občutiti, "po čem je judovski biznes".

NEW YORK — HAVRE, ALI CHERBOURG

7. feb. parnik LaTouraine	6. mar. parnik Imperator
14. feb. parn. Rochambeau	6. mar. par. LaTouraine
14. feb. parnik Saxonia	9. mar. " Royal George
21. feb. parn. LaFayette	16. mar. " Rochambeau
25. feb. " K. A. Victoria	18. mar. par. LaFrance
28. feb. parn. LaSavoie	27. mar. par. LaSavoie
	27. mar. parnik Saxonia

NEW YORK—TRST.

Začetkom marca parnik President Wilson, koncem marca parnik Argentina.

NEW YORK—DOBROVNIK—TRST

V nekaj tednov odpluje drugi parnik na Dobrovnik in Trst. Podrobnosti še niso naznanjene.

Ta vozni red je podvržen spremembi. Za cene in druga pojasnila pišite ali pa pridite na moj naslov.

POTNI LISTI. Potnikom preskrbim potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

PRENOČIŠČE. Snažno, udobno in varno prenočišče po primerni ceni dobite pri meni za časa bivanja v New Yorku.

POŠILJANJE DENARJA. Ako hočete izrabiti sedajne skrajno nizke cene in poslati kaj denarja v stari kraj, tedaj je najbolje, da ga pošljete po draftu ali nakaznici, ker je to najboljši način pri sedanjih razmerah. Jaz pošiljam denar na ta način že več mesecev.

200 Kron za \$ 2.35	50 Lir za \$ 3.90
500 Kron za \$ 5.50	
1000 Kron za \$ 10.75	100 Lir za \$ 7.50
5000 Kron za \$ 53.00	500 Lir za \$36.00
10.000 Kron za \$106.00	1000 Lir za \$72.00
25.000 Kron za \$265.00	

Po nadaljna pojasnila pišite na

LEO ZAKRAJŠEK,

70 — 9th AVE., NEW YORK, N. Y.

INFLUENCA

S povrnitvijo epidemične "Flu" preti nevarnost. Varujte sebe in vašo družino s tem varujte vaše zdravje. Prva znamenja so vnetje oči, spušcanje iz nosa, bolečine v hrbtu, glavi in mišicah, mraz, mrlica in nenavadno utrujenost. Kot preprečilo in prvo zdravilo mi priporočamo sledeče: Gripzanje v grlu in izpiranje nosa s Severov Antiseptol, rabite en del tega in tri dele tople vode. Za slučaj prehlada ali mrzlice vzemite po eno Severovo tableto zoper prehlad in hrip in ponovite na vsake tri ure dokler ne prične delati dreva. Ako kašljate, poslužite se Severovega balzama za pljuča. Pojdite v posteljo, izpijte kaj vročega in se dobro spotite. Bodi dobro zaviti. Ako pa to ne pomaga v enem dnevu, tedaj pokličite zdravnika in poslušajte njegova navodila. Ta zdravila vam bodo veliko pomagala proti tej epidemiji, vsled tega bi jih morali imeti vedno doma pri rokah. Prodaja se v vseh lekarnah po sledečih cenah:

Severa's Antiseptol, 35 centov in 2 centa davka.
Severa's Cold and Grippe Tablets, 30 centov in 2c davka.
Severa's Balsam for Lungs, 25 in 50c in 1 in 2c davka.

Ako vam teh ni mogoče dobiti pri vašem lekarnarju, tedaj naročite direktno od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

VSEM ONIM ROJAKOM

v Collinwoodu in okolici, ki niste še ali še želite pristopiti k kateremu družemu društvu, se vam zdaj nudi prilika, da pristopite v naše društvo Kras, št. 8. SDZ. Naše društvo je plačalo vstop v toliko, da sprejema v mesečno ter ima veliko premocih marc in april člane brez vsake pristopnine. Plačate samo zdravnika, Naše seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu v S. Domu na Holmes ave. ob 1. uri pop. Vpišete se lahko pri vseh članih ali članicah, ali pa tudi pri uradni-kih društvu. Vpisnina je samo 25c.

Ne bom hvalil Slovenske Dobrodelne Zveze, razume se, da je pod vladnim nadzorom, deluje pošteno in preženje kljub influenci lanskega leta. V bolniškem skladu je nad \$33.000 rezerve in v smrtninske skladu pa nad \$60.000 in vsi dolgovni plačani. To je lep napredek za mla do podporno organizacijo. To rej rojaki in rojakinje skupaj! Več nas bo, večji bo napredek. Prva naša seja bo v nedeljo, 7. marca, 1920. Z bratskim pozdravom Josip Spendal, tajnik, 15626 Holmes ave. 16

ZOBJE!

Kadar zgubite en zob, zgubite rabo dveh. In ali veste, če zgubite dva zoba, da vam primanjkujejo štirje. Pogrešani zob v spodnji ustnici uniči rabo zoba v gorenji ustnici in narobe. To je velika nevarnost za vaše zdravje, kajti brez dobrih zob ne morete imeti dobrega zdravja. Jaz vam naredim pogrešane zobe, da se počutite kot bi jih nikdar ne manjkalo.

Dr. F. L. KENNEDY,
5402 Superior ave. vogal 55. ceste.

Uradne ure: od 9 do 12, dop. in od 1. do pol šeste pop. Zaprto v sredo popoldne. Govori se slovensko.

Zaupno zdravilo dela čudeže.

Skoro že trideset let se Trinerjeva zdravila rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čiščenje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper kriginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vijni davček nam je spodbil še zadnji steber in morali smo ceno nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekrov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačati za potrebščine, in tudi lekarja stane veliko več, ni mogoče druginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekrov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO

torej ima tako zaupanje in vseh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznih jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brolog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakovrstne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, nepravnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabosti, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob spremembi žitja ali rudarje ali druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite tak lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodore vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevragije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najpotrebnejša in najhitrejša pomoč. Jako dobro je tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV ANTIPUTRIN

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in st; istotako za čiščenje ran, izpuščanje in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

Naj novejša nagrade so dobila Trinerjeva zdravila na mednarodnih razstavah: Gold Medal—San Francisco 1915, Grand Prix—Panama 1916.

JOSEPH TRINER,
MANUFACTURING CHEMIST.

1333-1343 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Ali veste?

Da smo mi v zvezi z vsemi večjimi bankami v JUGOSLAVIJI?

Da mi pošljamo denar v te dežele po najnižjih dnevnih cenah in garantiramo vaš denar.

The Lorain St. Savings & Trust Co.

Vogal Lorain St. in Fulton Rd.

Kapital \$200.000.

Preostanek \$206.015.39

5%

Avtoriziran kapital
\$500.000.00

5%

SLOVENSKO STAVBINSKO IN
POSOLILNO DRUŠTVO

6313 ST. CLAIR AVE.

PLAČUJE 5% OBRESETI

Najboljši čas, da vložite svoj denar v napredno slovensko podjetje.

Denar je varen, dvigniti ga morete vsak dan. Zavod je pod strogim državnim nadzorom. Uradujemo tudi zvečer, ko imate čas in pogovoriti se morete v svojem materinem jeziku.

Kadar prodajate, ali kupite posestva, oglasite se pri nas za svet. Vlagajte svoj denar tam, kjer boste lahko dobili pomoč v slučaju podpore. Naš zavod je za slovenske in hrvatske delavce — od njih tudi pričakujemo sodelovanja.

SLOVENSKO STAVBINSKO IN POSOLILNO DRUŠTVO

5%

(Mo. Fr.)

5%

J. S. Jablonski

SLOVENSKI FOTOGRAF.

6121 ST. CLAIR AVE.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$4.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti ZASTONJ.

VSE DELO JE GARANTIRANO.